

sosialurin

telf. 14720. 11820
bóx 76, 3800 Tórshavn
Útgevart: p/f sosialurin

Fyritaks-
og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)
Bládmenn: Hogni Djurhuus
Jóhann Mortensen
Jan Müller
Lýsingar: Arne Thomsen
Uppseting: Sosialurin
Prent: Dimmalætting

Uttanlandsskuldin

»ÚRSLITIÐ ER aftur hesa ferð, at fólkaflakkurin saman við øðrum flokkum hevur evnað at koyrt okkara samfelag á húsagang. Hetta er endin á eini grein í Dimmalætting seinasta leygardag.

GREINSKRIVARIN er formaður í sambandsflokkinum. Hann skrivar um uttanlandsskuldina og metir at hendan nú er umleið 19.000 kr. fyri hvønn íbúgva. Hetta er sjálvandi nógv meir enn fyri fimm seks árum síðani. Og so eru Føroyar á húsagangi. Sera einfalt.

FYRI 15 ÁRUM síðani skuldi ein persónur seta seg í eina skuld uppá 80 til 100.000 kr. fyri at fáa tak yvir høvdið. Í dag skal ein persónur seta seg í eina skuld uppá 3 til 400.000 kr. fyri at fáa tak yvir høvdið. Meta vit hesi töl á sama hátt, sum formaðurin í sambandsflokkinum metir uttanlandsskuldina, so er tann seinni á húsagangi.

MEN SO EINFALT er tað hóast alt ikki. 400.000 kr. í dag er ikki meira í mun til inntøkuna nú enn 100.000 kr. vóru í mun til inntøkuna fyri 15 árum síðani. Ein skuld má altíð metast í mun til ognina, sum verður veðsett, og í mun til inntøkuna hjá honum ella teimum, ið standa fyri skuldini.

TANN SAMLAÐA uttanlandsskuldin hjá Føroyum eigur sostatt at metast á mun til tað samlaða tjóðarinntøkuna, og ikki út frá krónutalinum fyri hvønn íbúgva. Hjúnini, sum settu búgv í 1965 settu seg í eina skuld uppá 50.000 kr. fyri hvønn, meðan tey, ið seta búgv nú vit skriva 1980, seta seg í eina skuld uppá 200.000 kr. fyri hvønn.

UPPHÆDDIN, SUM bæði tað almenna, kommunurnar og teir privata skylda uttanlands, er umleið tann sama, sum landskassin fær inn eftir einum ári. Spurningurin er so, hvussu ein persónur stendur í tí, sum hevur eina lániskuld, ið svarar til eina ársinntøku?

Hava børn okkara nakra framtíð?

Tað er hesin spurningur, sum er høvudsmeigin aftan fyri tiltakið «Kvinnur fyri friði». Og tá eg skrivi hetta brævið, er tað tí, at eg eri mamma og sum ótaldir aðrar mangan stúri fyri framtíðini hjá børnum okkara. Attu tey ongantíð at verið fodd? Hava vit givið teimum eitt liv, sum bert skal enda í krígsræðuleikum?

Tað var gislatekan í Íran, russarnir í Afghanistan, Carter'sa supermálótir, tann amerikanski flotin í Persarflógvanum, tær 50 milliónirnar til Nato-støðini í Sornfelli, alt kom í senni. Ikki lógið at «Kvinnur fyri friði» for sum eldur um Norðurlond og Europa. Og enn tá til Føroya komu neistar og festu í — um tað bert hjá summum. Aðrenn páskir vóru 756 undirskriftir innkomnar á Landsbókasavnið. Men munna vit ikki vera einar 15.000 kvinnur í Føroyum? So hvat ólukk- an er nú galið? Eg spyrji ymsa staðni, og so við og við klárnar myndin. Tað verður arbeitt imóti tiltak- um frá snøgt sagt bæði hugsandi og óhugsandi samfelagsbókum og einstaklingum. Men hvi? Hvussu kann nakar vera imóti?

Vit hava í Føroyum í öldir ikki havt annað

militer enn Havnar skansa við teimum 4 kanónunum og 20 monnum til at verja okkara handilshús móti sjórænarum. Hertænastu hava vit ongantíð havt. Men páðuttað eina stóra radarstöð til verjugarð fyri USA og militær- kasernu til 150 útlendskar hermenn, hóast einmælt lögtingsmótum, tað hava vit fingið í okkara tíð. Í OKKARA TÍÐ!

Gaman í. Vit hava also ikki traditión fyri kriggi. Kortini verða vit oyðilgð av teimum fyrstu bomb- unum í einum ógvuliga møguligum kjarnorku- kriggi millum stórveldini. Er tað nakar, sum heldur at USA ikki ofrar okkum 40.000 menniskju fyri egnar tryggileika, ella at Sovjet letur seg forða av somu 40.000, um tað gerst neyðugt at avvápnað USA? Á Stíllahavsoyggju num, har USA gjørdi fyrstu royndarsprenging- ar sínar við kjarnorku, eru nógv fólk deyð og nógv, sum nu doyggja av lagn- um sjúkum. Nú, gott 20 ár seinni, er tað upplárað, at henda menniskjaofring var iroknað sum kann- ingartiltak frá fyrstu tíð. Hvat hjálpir tað at kenna seg ósekan, tá man kortini verður dripin ella seig- pindur til deyða? Hvønn

mun ger tað, um bumban kom úr eystrí ella úr vestri, tá alt liv her á landi er lagt oyði?

Tit, sum arbeida imóti, hvat hildu tit um barna- árið, vóru tit ikki fúsar tá at vera við? Eg spyrji, tí hetta tiltakið snýr seg ikki minni um børn enn eitt heilt barnár. Ella haida tit tað vera skomm, at kvinnur arbeida saman? Lata tit tykkum slá út av tí elligamla mannfolka- vápnum, at tað, sum kvinnur gera saman eftir egnum tøvi, er laturvert? Er tað veruliga laturvert at ynskja frið fyri øll fólkaslag, at vera imóti kriggi og harðskapi, at royna at samla alla okkara stúran til eitt rímar, frið- arligt mótmæli?

Henda møguleika at vera við í einum felags norðurlandskum, kanska europeiskum ella verðs- umfatandi tiltaki fyri friði hava vit fingið forerandi. Skal hann fara fyri vág og vind av líkasælu, byttum forskrekkisli ella bein- leiðis mótarbeiði, so verður tað eitt svart kapitul í kvinnusøgu okkara. Fyri Guds skyld, verið ikki so byttar ella bangnar ella líkasæl! Ynskir tú børnum tínum og menniskjum yvirhøvur eina framtíð, so er ein máti at skriva undir á seðlum-

um hjá «Kvinnur fyri friði». Vit eru longu í minsta lagi um 800, so vit verða ongantíð einsamall- ar at standa fyri skotum. Og letur ST sum luft, ja, so hava vit sagt okkara meining. Men hvi skulu vit vænta tað, tá punkt 3 í endamáli ST's við Kvinnu- árinu 1975 var: at styrkja kvinnuna í politiska livin- um til frama fyri vinar- bond og samstarv land- anna millum og til frama fyri heimsfriðin. Tað sær sostatt út til, at av teim- um monnum, sum kenna og respektera livsmegi og -evni kvinnunar, eru summir at finna í ST. So lat okkum stýðja okkum sjálvar, teir og framtíð- ina!

Tað er tíð enn til 15. mai. Sigga tit ongar seðlar, so ringið til Lands- bókasavnið eftir seðlum og sendi teir aftur í sein- asta lagi fyrst í mai.

«Kvinnur fyri friði»

krevja:

Avvápnað fyri varandi heimsfriði.

Vápnamilliardiarnar til mat.

Nei til kriggi.

Óg megin aftanfyri er: LATIÐ BØRN OKKARA LIVA!!

Anna

Hálar sjónvarpsfarisearar

Eitt eyðkenni fyri hyster- isku blaðskrivningina undir Wurmbrandiaduni, kammeratiaduni og nýligu nóringsdebatini er, at teir «frelstu» skribentarnir at kalla altíð nevna seg við navni. Alt gott um tað, men eg havi ein ilgruna um, at hetta neyvan er av blaðetiskum orsökum, men heldur er eitt slag av sjálvrekla, fyri at verða sæddir, fyri at fólk skal sigga navn teirra, sum verja fyri evangelinum, fyri at polera egnu gloriu sína, sum er við at litfar- ast. Synd at siga, at hesir fariesarar eru litlettir.

Um somu tíð, sum kammeratiadun var uppá tað harðasta, varð filmur- in «Matheusevangelið» sýndur í Leikhúsi Bio fyri nærum tónum húsum. Hvi? Jú, instruktørurin var kommunistur, og filmurin sýndi upprei- rarmannin Jesus. Og í hesum meistaraverki kendi tú teir feroysku fariseararnar aftur, t.d. tá Jesus rak teir út úr halgi- dómum.

Óivað eru mong í teimum mongu sektunum her á landi trúgvandi fólk,

ið veruliga meina nakað við trúgv teirra. Men hesi sært tú ikki millum teirra, sum tala harðast á úti- fundum fyri at verða sædd, heldur ikki millum teirra, sum fylla blóðini við skriftstøðum, sam- stundis sum tey á fúlasta hátt dálka síni medmenn- iskju. Og tú sást tey neyvan heldur millum teirra, sum so mannsterk mottu upp á Sjónvarps- aðalfundinum herfyri, fyri at verða sædd.

Aftur vildu sektarist- arnir siggjast. Við Svenning av Lofti á odda vildu teir hava tveir timar um vikuna í sjónvarpinum og avgerðarrætt javnbjódis sjónvarpsnevndini. Hetta var klárt lógabrot og mótmæltu stórir partar av fundarfólkunum tiskil harðliga.

Hesin sami Svenning av Lofti segði í einum við- tali í næstseinasta numm- arið av «Myndablaðnum» Nú, at hann ikki hevði fingið sær sjónvarp sjálvur og bert hevði sæð fáar sendingar. Nú trein hann fram á pallin og vildi avgera, hvat limir sjónvarpsfelagsins skuldu

sigga.

Tann, sum var imóti, var imóti evangelinum, segði Andreas Joensen, hesin Guds útvaldi í Føroyum, við dómadags- rødd. Andreas Joensen er vælkendur fyri sína óhumsku innan blaðskriv- ing, og hann sýndi eitt satt hatur til síni medmenniskju, ikki minst til Eyvind Mohr, ið hevði tikið stig til at fáa í lag ein lógligan demokratiskan eykaaðalfund við skili í, istaðin fyri hin fyrra kaot- iska ólógliga aðalfundin, sum var ein stórir hurli- vasi frá byrjan til enda.

Eg haldi meg kunna siga fyri vist, at ikki ein einstakur, sum var til staðar, hevði nakað sum helst imóti kristilgum sending- um (tær spýggiliga spe- kulatiónssendingarnar hjá Billy Graham kanska und- antiknar), men vamlæðust yvir hyklaraframferðina hjá religiøsnum mammon- spekulantum.

Fyra mans høvdu tikið sær patent uppá kristin- dóm.

Ronald Poulsen segði seg umboða fólkakirk- una, Svenning av Lofti

umboði Brøðrasamkom- una, Andreas Joensen aðra Hvítusunnusamkom- una og Arne Kallevig Frelsunarherin. Fey, ið ikki vóðu útvaldi, vóru hesi: Hin Hvítusunnusam- koman (tær eru sum kunn-ugt tvær aftan á tilmunu orrustuna í Tróndargøtu á síni, helst inspirerað úr Norðurlandi), Katólska kirkjan, Adventistakirk- jan, Jehovas Vitni og Baha'í. — Á seinna aðal- fundinum varð enn tá av- dúkað, at Ronald Poulsen als ikki umboði fólk- kirkjuna, og kortini varð hann valdur í Sjónvarps- nevndina, samstundis sum hann er sjálvsvaldur í religiøs undirnevndina. Bert í einum av hesum nevndu 4 var skil í. Tað var Arne Kallevig úr Frelsunarherinum, sum bað fólk halda seg til fundarevnið og ikki «gå til yterligheter».

Hann, ið hevur havt hug at mótmælt manna- dyrkanini í blaðskrivning teirra etableraðu «frelstu», hevur verið skyrdur kommunistur, ateistur og annað ljótt.

Framhald á síðu 10